

**GMINNY PROGRAM
WSPIERANIA RODZINY
NA LATA 2022-2024**

I. Wstęp

„Gminny program wspierania rodziny na lata 2022 – 2024” w gminie Czorsztyn został opracowany na podstawie art. 176 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2018, poz. 998). Program jest kontynuacją programu wspierania rodziny realizowanego w Gminie Czorsztyn w latach 2019-2021.

Podstawową zasadą Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej jest ochrona prawa dziecka i rodziny. W rodzinie wychowują się kolejne pokolenia, które w okresie dorosłości kształtują społeczeństwo. Rodzina spełnia wiele funkcji. Przede wszystkim zaspokaja potrzeby biologiczne i psychospołeczne swoich członków. Jest pierwszą instytucją wychowawczą w której przebiega proces socjalizacji i kształtowania się osobowości dziecka. Prawidłowe funkcjonowanie rodziny z różnych względów może zostać zachwiane. Długotrwałe oddziaływanie negatywnych czynników może czynić rodzinę dysfunkcyjną. Rodzice nie potrafią sprostać swoim obowiązkom wobec dzieci, mają ograniczone zasoby i możliwości samodzielnego rozwiązywania problemów, nie potrafią sprostać pojawiającym się kryzysom. W celu zapewnienia odpowiedniego wsparcia konieczne jest podjęcie działań pomocowych.

Niniejszy program, służy wspieraniu rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Celem programu jest dobro dzieci potrzebujących ochrony i pomocy ze strony dorosłych i środowiska rodzinnego, służące rozwojowi i samodzielności życiowej, zapewniającej ochronę praw i wolności oraz dobro rodziny, będącej naturalnym środowiskiem rozwoju i dobra wszystkich jej członków.

Gminny program wspierania rodziny wyznacza planowane interdyscyplinarne działania mające na celu wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, w procesie przywracania zdolności tych rodzin do prawidłowego funkcjonowania.

II. Podstawa prawna do realizacji programu

1. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. 2022r. poz. 447)
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. 2021 r. poz.2268)
3. Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. 2020 r. poz. 1329)

4. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249)
5. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. 2021 r. poz. 1119.)
6. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. 2020 r. poz. 2050)
7. Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 615 z późn.zm)
8. Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2021 r. poz. 877)
9. Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (Dz.U. z 2019 r. poz.2407 z późn.zm)
10. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U 2022 r. poz 559)
11. Ustawa z dnia 5 grudnia 2014r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. 2021 r. poz. 1744 z późn.zm)

III. Cele programu

Cel główny

Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu swoich funkcji, a zwłaszcza w opiece, wychowaniu i skutecznej ochronie dzieci, jak również edukacja środowiska lokalnego w zakresie promowania społecznie pożądanego modelu rodziny.

Cele szczegółowe

1. *Wspieranie materialne ubogich zagrożonych bezradnością rodzin z dziećmi.*
2. *Wzmocnienie roli i funkcji rodziny poprzez wspieranie i rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych.*
3. *Aktywizacja rodziców w celu przywrócenia zdolności pełnienia funkcji opiekuńczo - wychowawczych.*

III. Charakterystyka programu.

Rodzina jest pierwszym naturalnym środowiskiem wychowawczym i podstawową grupą społeczną, w której rozwija, wychowuje i usamodzielnia się dziecko. Efektywna realizacja funkcji opiekuńczo-wychowawczych wspiera prawidłowy rozwój dziecka w wymiarze biologicznym i emocjonalnym.

Bezradność opiekuńczo-wychowawcza, jak również zaburzony system rodzinny wpływają negatywnie na rozwój dziecka, nie zapewniają mu ochrony i podstawowych praw, zwłaszcza do rozwoju w rodzinie biologicznej. Przywrócenie prawidłowego funkcjonowania rodziny wymaga

wsparcia w zaspokajaniu potrzeb indywidualnych i rodzinnych przez udzielanie pomocy specjalistów tj. psychologów, pedagogów, logopedów, pomocy finansowej i niefinansowej zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, udzielanie pomocy w formie stypendiów i zasiłków szkolnych a także wyprawek szkolnych itp.

Od kilku lat obserwuje się kryzys w rozwoju moralnym i kulturalnym dzieci, młodzieży i rodziców. Jest on często spowodowany utratą pracy, brakiem środków finansowych na bieżące potrzeby. Dom rodzinny nie wystarczająco wspiera członków rodziny. Powoduje, że ludzie osamotnieni, przytłoczeni codziennymi problemami szukają wsparcia często wśród destrukcyjnych grup rówieśniczych. Przejawiają się zaburzenia relacji rodzinnych, zachowania na granicy patologii, zagrażające zdrowemu stylowi życia oraz prowadzące do uzależnień. Rodzice skupiają się na własnych problemach, często uciekając w nałogi. To natomiast prowadzi do zaniedbywania dzieci, stosowania przemocy i zmusza instytucje zewnętrzne do ingerencji w życie rodzinne na przykład przez umieszczanie dzieci w zastępczych formach opieki.

Nie bez znaczenia pozostaje również zła sytuacja epidemiologiczna w kraju, wprowadzenie nauki zdalnej, zamykanie obiektów kultury, zakaz zgromadzeń, konieczność odbywania kwarantanny, izolacji. Ponadto trudną sytuację potęguje wojna na Ukrainie oraz problemy przybywających do Polski uchodźców wojennych, brak możliwości zaspokojenia przez nich we własnym zakresie podstawowych potrzeb, bariery językowe, odmiennosc kulturowa i obyczajowa.

Aby nie dopuścić do sytuacji patologicznych należy podjąć wysiłki na rzecz przywrócenia zdolności rodziny do jej prawidłowego funkcjonowania i im wcześniej takie kroki zostaną podjęte, tym szybciej rodzina na nowo będzie wydolna opiekuńczo-wychowawczo. W celu zapewnienia odpowiedniego wsparcia konieczne jest podjęcie działań interdyscyplinarnych tj.

- przeprowadzenia diagnozy sytuacji rodziny i jej najbliższego środowiska
- analizy przyczyn pojawiających się kryzysów oraz monitorowanie sytuacji rodzin zagrożonych ich wystąpieniem
- rozwijanie umiejętności opiekuńczo- wychowawczych rodziców, podniesienie świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny
- przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej
- dążenie do integracji i reintegracji rodziny

IV. System wsparcia rodziny.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nałożyła na gminy obowiązek udzielania pomocy rodzinom przeżywającym trudności opiekuńczo-wychowawcze.

Wspieranie rodziny to zespół działań mających na celu przywrócenie w niej prawidłowego

funkcjonowania. Jest ono prowadzone za jej zgodą i aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych i instytucjonalnych. Przejawia się pracą z rodziną, pomocą w opiece i wychowaniu dzieci.

Rodzina może otrzymać wsparcie od:

- placówek wsparcia dziennego,
- instytucji i podmiotów działających na rzecz dziecka i rodziny,
- rodzin wspierających.

1. Placówki wsparcia dziennego – wspierają rodzinę w sprawowaniu jej funkcji, a w szczególności udzielają pomocy rodzinom i dzieciom z problemami wychowawczymi zagrożonymi demoralizacją, przestępczością i uzależnieniami. Placówki te współpracują ze szkołami, poradniami psychopedagogicznymi, ośrodkami pomocy społecznej itp.

Pobyt dziecka w takiej placówce jest nieodpłatny. Placówka wsparcia dziennego może być prowadzona w formie:

- opiekuńczej – pomaga dzieciom przez organizowanie czasu wolnego i pokonywaniu trudności szkolnych. Należą do nich świetlice, koła zainteresowań, kluby, ogniska wychowawcze,
- specjalistyczne – obok funkcji opiekuńczej realizują programy psychoprofilaktyczne, psychokorekcyjne. Należą do nich ogniska wychowawcze i świetlice socjoterapeutyczne,
- pracy podwórkowej realizowanej przez wychowawców.

2. Asystent rodziny – pomaga rodzinie w przezwyciężaniu trudności związanych z opieką i wychowaniem dzieci. Prowadzi pracę z rodziną w miejscu jej zamieszkania, lub w miejscu wskazanym przez rodzinę. Jego celem jest niedopuszczenie do umieszczenia dzieci w placówce lub rodzinie zastępczej przez doprowadzenie do stabilizacji życiowej rodziców. W przypadku gdy dziecko znajduje się w pieczy zastępczej, działanie asystenta polega na pracy z rodziną biologiczną, w celu jak najszybszego powrotu do domu.

3. Rodzina wspierająca – pomaga rodzinie przeżywającej trudności w opiece i wychowaniu dziecka oraz prowadzeniu gospodarstwa domowego, kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych ról społecznych, współpracując z asystentem rodziny. Rodzinę wspierającą ustanawia wójt po otrzymaniu pozytywnej opinii z Ośrodka Pomocy Społecznej. Pełnienie funkcji rodziny wspierającej może być powierzone osobom z bezpośredniego otoczenia dziecka.

4. Piecza zastępcza

System pieczy zastępczej to zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom, w przypadkach niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców. Zadaniem pieczy zastępczej jest zapewnienie dzieciom opieki i wychowania w warunkach jak najbardziej podobnych do tych, które miałyby w normalnej, zdrowo funkcjonującej rodzinie. Intencją i założeniem opieki zastępczej jest jej tymczasowość. Oczywiście nie można wykluczyć i takich sytuacji, gdzie dziecko pozostanie pod opieką rodziców zastępczych do momentu osiągnięcia pełnoletniości lub usamodzielnienia. Piecza zastępcza jest sprawowana w formie rodzinnej lub instytucjonalnej.

5. Formy rodzinne:

Rodzina zastępcza - to rodzina, która tymczasowo lub stale zapewnia opiekę i wychowanie dziecku pozbawionemu całkowicie lub częściowo opieki rodzicielskiej, które z powodu przeszkód natury prawnej (rodzice nie zostali pozbawieni władzy rodzicielskiej) nie mogą być przysposobione. Rodzina zastępcza może być ustanowiona także dla dziecka, które mogłoby zostać adoptowane (nie ma przeszkód natury prawnej), ale z różnych przyczyn nie udaje się znaleźć dla niego rodziny adopcyjnej. W wypełnianiu swoich funkcji rodzina zastępcza kieruje się dobrem przyjętego dziecka i poszanowaniem jego praw.

Rodzaje rodzin zastępczych:

- 1) rodziny zastępcze spokrewnione - to rodziny, w których opiekę i wychowanie nad dzieckiem przejmują wstępni (dziadkowie) lub rodzeństwo dziecka;
- 2) rodziny zastępcze niespokrewnione to rodziny, które z punktu widzenia prawa, są obce dla dziecka;
- 3) rodziny zastępcze zawodowe, w tym:
  - a) specjalistyczne – w tych rodzinach umieszcza się dzieci niedostosowane społecznie albo dzieci z różnymi dysfunkcjami lub problemami zdrowotnymi wymagającymi szczególnej opieki i pielęgnacji; w tym samym czasie w tego typu rodzinie może przebywać nie więcej niż troje dzieci,
  - b) o charakterze pogotowia rodzinnego – w takiej rodzinie umieszcza się nie więcej niż troje dzieci na pobyt okresowy do czasu unormowania sytuacji życiowej dziecka, nie dłużej niż na 12 miesięcy; w szczególnie uzasadnionych przypadkach pobyt dziecka może być przedłużony, jednak nie więcej niż o kolejne 3 miesiące; rodzina ta nie może odmówić przyjęcia dziecka w wieku do 10 lat, jeżeli zostało doprowadzone przez policję, w tej sytuacji dziecko przebywa w tej rodzinie do czasu wydania orzeczenia przez sąd

opiekuńczy.

Rodzinny dom dziecka - jest przede wszystkim wielką rodziną składającą się z opiekunów i dzieci, które oczekują na zmianę sytuacji lub z powodu pewnych aspektów prawnych nie mogą zostać adoptowane bądź wrócić do rodziców. Niepełnoletni w różnym wieku wspólnie się wychowują, uczą i opiekują sobą nawzajem, co np. umożliwia nie rozdzielanie rodzeństwa, które trafiło do tego typu placówki. Rodzina zastępcza oraz rodzinny dom dziecka zapewniają dziecku całodobową opiekę i wychowanie. Dzieci mają zaspokajane potrzeby bytowe, rozwojowe, edukacyjne, emocjonalne, religijne czy społeczne. Rodzina zastępcza kieruje się dobrem dziecka i poszanowaniem jego praw w szczególności prawa do: wiedzy o jego pochodzeniu, podtrzymywania kontaktu emocjonalnego z rodziną naturalną oraz swobodnego kontaktu z rodzicami i osobami bliskimi, poszanowania godności i wartości osobistej oraz ochrony przed wszelkimi formami przemocy.

2. Formy instytucjonalne:

2.1. Placówka opiekuńczo-wychowawcza - zapewnia dzieciom i młodzieży pozbawionym częściowo i całkowicie opieki rodzicielskiej oraz niedostosowanym społecznie całodobową, ciągłą lub okresową opiekę i wychowanie, jak również wspiera działania rodziców w wychowaniu i sprawowaniu opieki. Pobyt w placówce powinien mieć charakter przejściowy, tj. do czasu powrotu dziecka do rodziny naturalnej lub ustanowienia rodziny zastępczej. Placówki te ze względu na specyfikę działań dzielą się na:

a) *placówki socjalizacyjne* - zapewniają dziecku całkowicie lub częściowo pozbawionemu opieki rodzicielskiej, (dla którego nie znaleziono rodzinnej opieki zastępczej) opiekę całodobową i wychowanie oraz zaspokajają jego niezbędne potrzeby. Placówka zapewnia dzieciom zajęcia wychowawcze, korekcyjne, kompensacyjne, logopedyczne, terapeutyczne, rekompensujące brak wychowania w rodzinie i przygotowujące do życia społecznego, a dzieciom niepełnosprawnym – odpowiednią rehabilitację i zajęcia specjalistyczne. Zapewnia kształcenie, wyrównywanie opóźnień rozwojowych i szkolnych. Podejmuje działania w celu powrotu dziecka do rodziny naturalnej, znalezienia rodziny przysposabiającej lub umieszczenia w rodzinnych formach opieki zastępczej,

b) *placówki interwencyjne* - przyjmują dzieci w sytuacjach wymagających natychmiastowego rozpoczęcia sprawowania całodobowej opieki i wychowania. Zapewniają doraźną opiekę na czas trwania sytuacji kryzysowej, dostęp do kształcenia dostosowanego do jego wieku i możliwości rozwojowych, opiekę i wychowanie do czasu powrotu do rodziny naturalnej lub umieszczenia w rodzinie adopcyjnej albo zastępczej, placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego albo socjalizacyjnego, dostęp do pomocy psychologiczno-

pedagogicznej odpowiedniej do zaburzeń i odchyleń rozwojowych lub specyficznych trudności w uczeniu się. Przygotowują diagnozę stanu psychofizycznego i sytuacji życiowej dziecka oraz ustalają wskazania do dalszej pracy z dzieckiem,

c) *placówki rodzinne* - zapewniają dzieciom częściowo lub całkowicie pozbawionym opieki rodziców całodobową opiekę i wychowanie w warunkach zbliżonych do domu rodzinnego, do czasu powrotu dziecka do rodziny, umieszczenia go w rodzinie adopcyjnej lub jego usamodzielnienia,

d) *placówki specjalistyczno - terapeutyczne* sprawują opiekę nad dzieckiem o indywidualnych potrzebach. Placówka ta zapewnia dzieciom zajęcia wychowawcze, socjoterapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne, logopedyczne, terapeutyczne, rekompensujące braki w wychowaniu a dzieciom niepełnosprawnym, także odpowiednią rehabilitację i zajęcia rewalidacyjne.

2.2. Regionalna placówka opiekuńczo terapeutyczna – umieszczane są w niej dzieci wymagające szczególnej opieki, które ze względu na stan zdrowia wymagają stosowania specjalistycznej opieki i rehabilitacji, a nie mogą być umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej lub placówce opiekuńczo – wychowawczej.

2.3. Interwencyjny ośrodek preadopcyjny – umieszczane są dzieci, które wymagają specjalistycznej opieki i w okresie oczekiwania na przysposobienie, nie mogą zostać umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej.

V. Diagnoza rodzin objętych pomocą społeczną w 2021r. w Gminie Czorsztyn.

Diagnoza lokalna dotycząca funkcjonalności rodzin w zakresie funkcji opiekuńczo-wychowawczych została dokonana w oparciu o dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Maniowach i Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Targu wg stanu na dzień 31.12.2021 roku.

Spośród 7 600 mieszkańców Gminy Czorsztyn w 2021 roku z pomocy GOPS w Maniowach zarówno finansowej jak i pracy socjalnej skorzystało 210 osób z 87 rodzin. Najczęstszymi przyczynami wystąpienia o pomoc finansową było długotrwała choroba- 42 rodziny, niepełnosprawność- 41 rodzin, ubóstwo - 33 rodzin, bezrobocie - 20 rodzin, potrzeba ochrony macierzyństwa - 8 rodzin i bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych - 5 rodzin.

Ubóstwo spowodowane było głównie brakiem pracy, co wiąże się z niskimi dochodami rodzin. Niekorzystna sytuacja materialna, brak pracy, a w konsekwencji pogłębiające się ubóstwo wpływa destrukcyjnie na rozwój i kształtowanie wzorców młodego pokolenia. Przez brak pracy i ubóstwo następuje pogorszenie funkcjonowania rodzin, a w konsekwencji problemy wychowawcze,

przemoc oraz bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych.

Z danych systemu Helios wynika, że bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych zdiagnozowano w 5 rodzinach, przy czym część tych rodzin przy wsparciu ze strony GOPS w Maniowach jest w stanie zapewnić dziecku właściwy rozwój fizyczny i duchowy, co daje szansę na pozostawienie dziecka w rodzinie naturalnej. Po dokonaniu dogłębnej analizy powyższych środowisk przez pracowników socjalnych należy uznać, że istnieje zagrożenie, iż działania podejmowane przez ośrodek okażą się niewystarczające, między innymi ze względu na brak współpracy rodziny. Zatem w sytuacji zagrożenia dobru dziecka Sąd opiekuńczy może orzec środek zapobiegawczy w formie umieszczenia dzieci w placówkach opiekuńczo - wychowawczych lub w rodzinie zastępczej. Zadania ujęte w programie zmierzają w kierunku wspierania rodziny przeżywającej trudności celem przywrócenia zdolności do wypełniania prawidłowych ról społecznych.

Jak wynika z informacji Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Targu na terenie Gminy Czorsztyn funkcjonują 2 rodziny zastępcze. W pieczy zastępczej na terenie Gminy Czorsztyn umieszczonych jest troje dzieci, poza terenem Gminy dziewięcioro dzieci. Dwoje dzieci przebywa w rodzinie zastępczej nie zawodowej a siedmioro w rodzinie zastępczej spokrewnionej. W placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego przebywa czworo dzieci. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Maniowach ponosi odpłatność za pobyt dziewięciorga dzieci w pieczy zastępczej.

Z danych Zespołu Interdyscyplinarnego z 2021 r. wynika że u 7 rodzin w których wychowywane są dzieci wszczęto procedurę "Niebieskie Karty".

W 2021 r. Policja dokonała 68 interwencji domowych, w tym przyjęto 3 zawiadomienia o możliwości popełnienia przestępstwa. Wykroczeń przeciwko bezpieczeństwu i spokojowi publicznemu odnotowano 39.

Z Punktu Konsultacyjnego w Maniowach uzyskano informację, że w 2021r. udzielono 63 porady osobom z problemem alkoholowym i członkom ich rodzin oraz 1 osobie doznającej przemocy.

W związku z nadużywaniem alkoholu Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przeprowadziła 63 rozmów interwencyjno-motywujących, a w stosunku do 7 osób podjęła czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu w placówce leczenia uzależnień od alkoholu. Z porad psychologa skorzystało 51 osób w tym 19 dzieci.

Jak wynika z danych oświatowych na terenie gminy funkcjonują 4 publiczne szkoły podstawowe. W 2021 r. do szkół podstawowych uczęszczało 795 dzieci, punktu przedszkolnego 20 dzieci. Na terenie gminy funkcjonują 3 przedszkola w tym – 1 publiczne oraz 2 prywatne. W 2021 r. do przedszkoli uczęszczało ogółem 149 dzieci. W szkołach podstawowych, przedszkolach i punkcie przedszkolnym w 2021 roku pomocą niefinansową w postaci posiłku objętych zostało 15 dzieci. W ramach udzielania wsparcia w placówkach oświatowych zatrudnionych jest 4 pedagogów. Niestety

szkoły nie zatrudniają psychologów. Jednakże istnieje możliwość skorzystania z pomocy psychologa, psychoterapeuty zatrudnionego przez ośrodek pomocy społecznej.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Maniowach na początku roku 2019 wystosował do Dyrektorów szkół, Przewodniczącego Rady Gminy Czorsztyn oraz Sołtysów wsi pisma dotyczące przeprowadzenia diagnozy na temat utworzenia placówki wsparcia dziennego. Z informacji zwrotnych wynika że, obecnie nie zachodzi potrzeba tworzenia takiej placówki. Według opinii społeczności lokalnej działające na terenie gminy kluby sportowe, świetlice szkolne, zespoły regionalne, zajęcia pozaszkolne, Ośrodki Kultury stanowią odpowiednie wsparcie i zapewniają organizację czasu wolnego dla dzieci i młodzieży. W związku z powyższym w najbliższym czasie nie planuje się utworzenia placówki wsparcia dziennego.

Diagnozowanie zasobów pozwala na wskazanie form pomocy niezbędnych dla rodzin znajdujących się w sytuacjach zagrożenia i kryzysu. Znajomość potencjału i dostępność usług daje możliwość formułowania celów i zadań, które mogą stanowić spójny system działania na rzecz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu swoich funkcji opiekuńczo wychowawczych.

1. Zasoby Gminy Czorsztyn zapewniające pomoc i wsparcie dziecku i rodzinie.

1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Maniowach,
2. Zespół Interdyscyplinarny do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
3. Punkt Informacyjno - Konsultacyjny ds. przeciwdziałania przemocy i alkoholizmowi w rodzinie w gminie Czorsztyn,
4. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Czorsztyn,
5. Placówki oświatowe Gminy Czorsztyn: Szkoły Podstawowe, Przedszkola, Świetlice Szkolne,
6. Ośrodki Zdrowia na terenie Gminy Czorsztyn,
7. Kościoły,
8. Centrum Kultury Gminy Czorsztyn,
9. Gminna Biblioteka Publiczna,
10. Ośrodki Kultury w Maniowach, Kluszkowcach, Izba regionalna w Sromowcach Wyżnych,
11. Kluby sportowe, zespoły regionalne z terenu gminy.

2. Instytucje współpracujące z Gminą w zakresie pomocy dziecku i rodzinie działające na terenie powiatu.

1. Powiatowe Centrum Pomocy w Rodzinie w Nowym Targu
ul. Szaflarska 39
34-400 Nowy Targ
tel./fax: 18 26 64 207

2. Prokuratura Rejonowa w Nowym Targu
ul. Ludźmierska 29
34-400 Nowy Targ
tel. 18 26 40 070
18 26 48 009
fax: 18 26 48 010

3. Sąd Rejonowy w Nowym Targu
ul. Ludźmierska 29
34-400 Nowy Targ
tel. 18 26 12 601
fax.18 26 63 027

4. Komisariat Policji w Szczawnicy
ul. Skotnicka 77
34- 460 Szczawnica
tel. 47 83 46 700
faks: 47 83 46 705

6. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Nowym Targu
ul. Królowej Jadwigi 1
34-400 Nowy Targ
tel.: 18 26 63 568

7. Ośrodek Rehabilitacyjno Edukacyjno Wychowawczy w Krościenku n/Dunajcem
ul. Trzech Koron 1
34-450 Krościenko n/Dunajcem
tel./ fax. 18 26 23 082

8. Powiatowy Urząd Pracy w Nowym Targu
ul. Szpitalna 14
34-400 Nowy Targ
tel.18 26 65 691
18 26 49 328
Fax: 18 26 69 897

VI. Realizacja Programu

1. Adresaci Programu.

Program skierowany jest do:

- 1) Rodzin z Gminy Czorsztyn przeżywających trudności w sferze opiekuńczo - wychowawczej;

- 2) Rodziców, których dzieci umieszczone zostały w pieczy zastępczej;
- 3) Społeczności lokalnej Gminy Czorsztyn;
- 4) Przedstawicieli instytucji i służb specjalizujących się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny.

2. Realizatorzy Programu

Zadania zaplanowane w powyższym Programie w głównej mierze realizowane będą przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Maniowach przy współpracy:

- 1) Placówek oświatowych Gminy Czorsztyn,
- 2) Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Czorsztyn,
- 3) Centrum Kultury Gminy Czorsztyn ,
- 4) Gminnego Punktu Konsultacyjnego ds. Uzależnień i Przemocy
- 5) Pienińskiego Domu Dziennego Pobytu w Kluszkowcach

3. Analiza SWOT

Analiza SWOT to jedna z najpopularniejszych technik analitycznych, służącą do porządkowania informacji. Zadaniem jej jest odpowiedź na pytanie: Czy obecny stan zasobów gminy stanowi silną czy słabą stronę, Jakie szanse i zagrożenia płyną z jej kontaktów z otoczeniem ?

Analiza tych czynników pozwoli na ocenę jaki typ działań jest najlepszy w osiągnięciu założonych celów. Analiza sytuacji pozwoli na ukierunkowanie działań w taki sposób by sprzyjały osiągnięciu założonego celu.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
1. Doświadczenie GOPS w pracy z rodzinami przeżywającymi trudności opiekuńczo-wychowawcze.	1. Niewystarczająca motywacja oraz zaangażowanie rodzin do współpracy w zakresie poprawy funkcji rodzicielskich.
2. Wypracowany system współpracy międzyinstytucjonalnej w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych	2. Niewystarczająca aktywność społeczności lokalnej w zakresie podejmowania działań w zakresie wsparcia rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi.

3. Dysponowanie wykwalifikowaną kadrą świadczącą pomoc na rzecz rodziny	3. Utrudnienia we współpracy interdyscyplinarnej pomiędzy instytucjami wynikające z przepisów o ochronie danych osobowych
4. Systematyczne podnoszenie kompetencji zawodowych pracowników na rzecz wspierania rodziny	4. Brak na terenie Gminy rodzin wspierających
5. Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych- zatrudnienie asystenta rodziny	5. Niewystarczające zaangażowanie ze strony rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny.

SZANSE	ZAGROŻENIA
1. Możliwość pozyskiwania środków zewnętrznych na wsparcie rodzin i podejmowanie innowacyjnych działań na rzecz rodziny.	1. Trudności we wczesnym zdiagnozowaniu rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze.
2. Zmiana świadomości społecznej dotyczącej postrzegania rodzin dysfunkcyjnej.	2. Osłabienie tradycyjnych więzi rodzinnych. Wzrastająca liczba rodzin wieloproblemowych
3. Edukacja społeczna mająca na celu nabycie umiejętności społecznych i wychowawczych przez rodziców.	3. Słabe zainteresowanie rodzin dodatkowymi ofertami pomocowymi.

4. Realizacja celów szczegółowych.

Realizację celów szczegółowych niniejszego programu przedstawia tabela nr 1.

5. Planowane efekty realizacji Gminnego Programu w Gminie Czorsztyn na lata 2022-2024.

1. Zwiększenie świadomości rodziców dotyczącej potrzeb rozwojowych dzieci oraz odpowiedzialności za ich wychowanie.
2. Rozpowszechnienie w środowisku prawidłowych wzorców funkcjonowania rodziny.
3. Wzmocnienie więzi rodzinnych i poprawa funkcjonowania rodzin.
4. Upowszechnianie aktywnych form spędzania wolnego czasu, upowszechnienie sportu.
5. Objęcie świadczeniami pomocy społecznej najbardziej potrzebujących osób i rodzin z terenu

gminy.

6. Poprawa jakości życia rodzin.
7. Wprowadzenie innowacyjnych form pracy z rodziną naturalną i dysfunkcyjną m in. wprowadzenie asystenta rodziny i rodziny wspierającej.
8. Zwiększenie dostępności do poradnictwa specjalistycznego.
9. Pozostanie dziecka w rodzinie biologicznej.
10. Pozyskanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.
11. Zachowanie priorytetu prorodzinnych form opieki zastępczej.
12. Przywrócenie rodzinom niewydolnym wychowawczo zdolności do wypełniania obowiązków rodzicielskich.
13. Poprawa jakości współpracy między instytucjami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny.

6. Sposób realizacji programu, monitorowanie i ewaluacja.

Za realizację i ewaluację niniejszego programu będzie odpowiedzialny Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Maniowach, który corocznie w terminie do 31 marca przedstawi sprawozdanie zbiorcze na podstawie sprawozdań wpływających od Instytucji zaangażowanych we wspieranie rodziny. Dane od poszczególnych jednostek i instytucji przekazywane będą terminie do 31 stycznia następnego roku. Sprawozdanie będzie dotyczyło realizacji celów szczegółowych zgodnie z tabelą nr 1 Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2022-2024.